N°. 17. 185[illegible]

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 27 FEBRUARIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE *BREDA*; ontvangen hebbende van de bureaux van stemopneming alhier, de Processen-Verbaal wegens de inlevering en opneming der stembriefjes, ter benoeming van een lid van den Gemeenteraad.

Brengen bij deze, ter voldoening aan art. 69 der Kieswet, ter kennisse van het publiek, dat afschriften dier Processen-Verbaal ter puije van het Raadhuis zijn aangeplakt en ter Secretarie der Gemeente voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd.

BREDA, den 24. Februarij 1853.

STORM.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten Februarij.

De ministeriele Parijsche bladen berigten, dat de Keizer Maandag ll. op het paleis der Tuilerien voorgezeten heeft in eene algemeene vergadering van den Staatsraad, en dat in deze vergadering de algemeene beraadslaging over de staatsbegrooting voor 1854 is gehouden, welke eerlang aan het Wetgevend Ligchaam moet worden voorgedragen.

Uit een berigt in het regeringsblad van den 22sten dezer blijkt, dat het Engelsche en het Belgische hof de eerste zijn, van welke de Keizer der Franschen op de kennisgeving van zijn huwelijk een antwoord ontvangen heeft.

— Het Wetgevend Ligchaam, heeft in de laatste dagen geene openbare zitting gehouden maar in de afdeelingen de ingekomen wets-ontwerpen onderzocht. Men verzekert dat het wets-ontwerp op de burgerlijke pensioenen in de afdeelingen nog al tegenstand vindt; volgens sommige leden zou het voor de schatkist te bezwarend zijn; volgens anderen zoude het de ambtenaren aan de willekeur der ministers overleveren.

— Bij keizerlijk dekreet is de Fransche gezant te Weenen, de heer *de Lacour*, benoemd tot ambassadeur bij de Porte, ter vervanging van den heer *Lavalette*. De baron *Bourquiney* is tot gezant te Weenen benoemd.

— De *Moniteur* vermeldt dat de Keizer bij besluit goedgevonden heeft, van de tien millioen, die bij dekreet van 22 Januarij bestemd werden tot verbetering van arbeiders-woningen, onmiddellijk drie millioenen ter beschikking van den minister van binnenlandsche zaken te stellen.

— De gezant van Brazilie te Parijs heeft thans de brieven ontvangen, waarbij zijn gouvernement den Keizer der Franschen erkent.

— In de dezer dagen hier gehouden vergadering der maatschappij voor den onderzeeschen telegraaf tusschen Frankrijk en Engeland is gebleken dat de uitgaven in het laatste halfjaar 1923 ponden sterling, de ontvangsten daarentegen 4632 ponden sterling bedragen hebben, weshalve eene uitdeeling aan de actiehouders, gelijkstaande met $6^1/_2$ per cent in het jaar bepaald is.

— Een aantal hooge prelaten heeft zich dezer dagen naar Rome begeven. Men denkt dat de twist dezer dagen onder de geestelijkheid ten gevolge der stellingen van *l'Univers* ontstaan, niet vreemd aan die reize is.

— De maarschalk *Narvaez* is te Parijs aangekomen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 80,85; $4^1/_2$ pCt. 106,10; Rom. Leening 98.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten Februarij.

Te Bacharach zijn des morgens van den 18den dezer, eenige uren na elkander, twee vrij hevige schokken van aardbeving gevoeld, die ook aan boord eener stoomboot, niet ver van Coblenz, waargenomen zijn.

— Uit Stettin meldt men den 18den dezer dat de Oder toen geheel digt gevroren en voor voetgangers bruikbaar was, terwijl de sneeuw, die gedurende eenige dagen in groote menigte viel, had opgehouden.

— De eerst ontvangen officiele *Wiener Zeitung* van den 18den Februarij geeft het volgende verslag van den toeleg op 's Keizers leven:

» Een schandelijke aanslag is zoo even tegen den allerhoogsten persoon van Z. K. K. Apostolische Majesteit gepleegd. Z. M. werd heden middag ten half een ure bij eene wandeling op de Bastei, nabij de Kärnthnerpoort, door een persoon verraderlijk van achteren aangerand en met een keukenmes in de streek van het achterhoofd gewond. De wond is volgens de uitspraak der geneesheeren niet gevaarlijk. De moordenaar werd door den vleugel-adjudant, die Z. M. vergezelde, gevat. Voor de gelukkige redding van Z. M. wordt heden avond in de St. Stephanskerk een te *Te Deum* gezongen.

— De *Triester Zeitung* van den 19den dezer berigt, dat volgens de allerjongste tijdingen uit Montenegro in de laatste dagen, uit hoofde van het slechte weder geen krijgsverrigtingen hadden plaats gehad. In het Turksche legerkamp bij Grahowo heerschte groot gebrek aan levensmiddelen en paardenvoeder, ten gevolge waarvan reeds een duizendtal paarden onbruikbaar waren geworden. Door de bondgenooten der Montenegrijnen werd het mogelijke gedaan om aan de Turken den toevoer uit de Herzegowina af te snijden. De tweede proclamatie van *Omar*-pacha was geheel vruchteloos gebleven.

Een telegraphisch berigt uit Weenen van den 24sten Februarij houdt in, dat de gevolgen van den schok dien de Keizer bij zijne verwonding ontvangen heeft, zich thans door congestiën van bloed openbaren, en dat Z. M. gedurende den nacht een ligten aanval van koorts gehad had, doch in den morgen een rustigen slaap genoot.

ENGELAND.

LONDEN, den 22sten Februarij.

Uit alle oorden van Engeland, maar inzonderheid uit de noordelijke graafschappen, ontvangt men berigten wegens de ontzettende menigte sneeuw die donderdag en vrijdag gevallen is en de gemeenschap tusschen verschillende plaatsen aanmerkelijk gestremd heeft. Verscheidene spoortreinen moesten hunnen togt staken, tot dat de sneeuw door een aantal rappe handen in zoo ver was opgeruimd dat de treinen zich een pad gebaand vonden. Te Whittlesey is een geacht burger, door de sneeuw misleid, met zijne kar in het water gestort en benevens zijn paard verdronken. Bij Wisbeach geraakten verscheiden vaartuigen op het strand en verongelukten.

— Bij Lloyds is berigt ontvangen dat niet minder dan drie schepen, die landverhuizers naar Australië overbragten, op verschillende punten verongelukt zijn. Het gezamenlijk getal der passagiers beliep ongeveer duizend, maar gelukkig zijn zij, twee of drie uitgezonderd, allen gered.

— In een schrijven uit New-Orleans van den 19den Januarij leest men onder anderen het volgende: »De beroemde roman *Uncle Tom's Cabin*, die eene buitengewone verspreiding door de geheele wereld heeft erlangd, heeft den ijver voor de afschaffing der slavernij allerwege verlevendigd, behalve in die streken, waar men bij deze zaak het grootste belang heeft. Hier in het zuiden wordt dat merkwaardige boek slechts weinig en in 't geheim gelezen, omdat geen boekhandelaar het openlijk te koop durft aanbieden. Over het geheel is het een opmerkelijk verschijnsel, dat men in de zuidelijke Staten elke behandeling van de slavenquaestie, hetzij in gesprekken of in geschriften, met angstvalligheid vermijdt, terwijl men elkander in het noorden luid en onbewimpeld de bezorgdheid mededeelt, welke de spoedige aanwas der slavenbevolking doet ontstaan. Tegenwoordig bedraagt het aantal der slaven in de Vereenigde Staten omstreeks drie en een half millioen; en men berekent dat het zich in de Zuidelijke Staten alle 15 of 20 jaren verdubbelt, terwijl het in de Noordelijke en Middel-Staten, voor zoover de slavernij aldaar nog geduld wordt, allengs afneemt.

Volgens eene onlangs openbaar gemaakte opgave bedroeg het aantal slaven in 1800 in 17 Staten 893,041; in 1810 in 20 Staten 1,191,364; in 1820 in 21 Staten 1,538,064; in 1830 in 22 Staten 2,009,031; in 1840 in 19 Staten 2,487,355 en in 1850 in 17 Staten (waaronder New-Jersey met slechts 225) 3,204,067. In 1800 waren er van de 20 toenmalige Staten en districten slechts *drie* waar men geene slaven telde; in 1850 was dit getal tot veertien geklommen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 25sten Februarij.

Naar men hier verneemt zijn de voorbereidende werkzaamheden voor het aanleggen van den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam, op het terrein volbragt.

— De Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft in hare zitting van den 23sten de langdurige beraadslaging over het budget van openbare werken ten einde gebragt en hetzelve met algemeene stemmen aangenomen.

Vervolgens is het wets-ontwerp in behandeling gekomen, strekkende om te St. Petersburg een Belgisch gezantschap te vestigen. De kamer heeft, met algemeene stemmen, op twee na, het daarvoor aangevraagde bedrag van fr. 61,666 bewilligd. Eigenlijke discussie is over dit onderwerp niet gehouden

Vervolgens heeft de kamer met 53 tegen 20 stemmen de gevraagde som

van fr. 95,000 bewilligd om een sinds lang onttakeld oorlogsschip weder voor de werkelijke dienst uit te rusten, ten einde het in 't belang van den Belgischen handel en nijverheid, 's lands vlag in verwijderde zeeën, en wel het eerst aan de Plata-rivier en aan de westkust van Zuid-Amerika, zoude gaan vertoonen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten Februarij.

Door den Raad dezer Gemeente werd op den 21 Februarij 1853, weder eene openbare Vergadering gehouden, waarbij, behalve den Voorzitter negen Leden tegenwoordig waren; in dezelve werden de volgende onderwerpen in behandeling genomen:

A. Het nemen van een besluit of al of niet zal worden berust in het besluit van Gedep. Staten dezer provincie, ten aanzien van den Heer *G. L. van Mens* genomen, waaromtrent ter vorige vergadering de stemmen hadden gestaakt.

Met 5 tegen 4 stemmen wordt besloten om in dat besluit niet te berusten, en om dien ten gevolge bij Z. M. in hooger beroep te komen, waartoe het adres ter volgende Vergadering zal worden geresumeerd.

B. Het voorstel omtrent den aankoop ten behoeve dezer Gemeente van een *perceel weiland* en het daarbij behoorend gedeelte trekpad buiten de Waterpoort, hetwelk ter vorige Vergadering was aangehouden, wordt met 8 tegen 1 stem verworpen.

C. Wordt aan Burgem. en Weth. gerenvoijeerd een door den Heer *Gulje* ingediend voorstel, om bij wijziging van het bestaande Reglement, waarbij daarin niet is voorzien, mede restitutie te verleenen van betaalde Plaatselijke Belasting bij uitvoer van elders vervaardigde *Bieren* en *Azijnen*, ten einde deswege de vereischte verordening op te maken en ter volgende vergadering ter goedkeuring voor te dragen.

D. Op voorstel van den Voorzitter wordt benoemd eene Commissie ter herziening van het *Reglement van Orde*, voor de Vergaderingen van den Raad; bestaande uit de Heeren *Gulje*, *van der Burgh* en *de Man*.

E. Besloten om de door den aannemer der Olie-lampen *F. J. Claessen*, verbeurde boeten ad *f* 60, wegens het vroeger afkeuren dier lampen, welke alsnu overeenkomstig het model zijn gemaakt en goedgekeurd, niet voor het geheel op hem toe te passen, maar uit hoofde van gunstige omstandigheden, op zijne aannemingssom ad *f* 190—, slechts te korten *f.* 10—.

F. Besloten om de thans bestaande vaste *Commissie van Fabriekage*, bestaande uit de Heeren *de Man*, als Voorzitter, *Loonen* en *Kerstens*, als Leden, ook voor 1853 te benoemen.

G. Mede besloten *de Commissie voor de Paarden- en Beestenmarkten*, zijnde de Heeren *van der Burgh*, *Verlegh* en *Kerstens*, onbepaald te continuëren.

H. Eenige van de Kamer van Koophandel en Fabrijken ingekomen stukken, met eene memorie van het Raadslid, den Heer *van der Burgh*, allen betrekkelijk de daarstelling van een *kanaal* van Breda naar het Hollandsch Diep, in verband met een aan te leggen spoorweg van Antwerpen op deze Gemeente, te doen circuleren ten einde daarna dit onderwerp in behandeling te nemen.

I. Worden onderzocht en in orde bevonden de door de Heeren Mr. *L. D. Storm* en Mr. *P. J. J. Hollingérus Pijpers*, als nieuw benoemde Leden van den Gemeente-raad ingeleverde geloofsbrieven, en dienvolgens tot hunne toelating besloten.

K. Besloten om eenige ingekomen adressen van ingezetenen om van Gemeentewege te worden ondersteund, te doen circuleren.

De Vergadering wordt hierna gescheiden.

Vergadering van den Raad der Gemeente Breda, op Maandag den 28. Februarij 1853, des voormiddags ten elf ure.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag zijn ingekomen:

Een wets-ontwerp tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekkingen; een wets-ontwerp tot het verleenen van bijdragen ter bevordering van den aanleg van een uitwateringskanaal van Grave naar Geertruidenberg op den Amer en van een scheepvaartkanaal tusschen Assen en Groningen; een wets-ontwerp regelende het toezigt op de landverhuizers; en eene missieve van den Minister van Binnenlandsche Zaken ten geleide van het verslag over de openbare werken over de jaren 1850—1853.

Daarna hebben de beraadslagingen plaats gehad over het wets-ontwerp tot goedkeuring van een traktaat van vriendschap, handel en scheepvaart met de republiek van Costa Rica.

Nadat de heeren *Gevers Deijnoot*, *Mackay* en *Dirks* het woord gevoerd hadden, bij welke gelegenheid de eerste het stelsel van het sluiten van tractaten van handel en scheepvaart in het algemeen bestreed, en de laatste de wenschelijkheid aantoonde om soortgelijke overeenkomsten als de onderhavige met de overige republieken van Centraal Amerika, te weten Nicaragua, Guatemala, Honduras en San Salvador aan te gaan, welke opmerkingen kortelijk door de Ministers van Financiën en van Buitenlandsche Zaken beantwoord werden, is het voorstel van wet in stemming gebragt en daarbij met 45 tegen één stem, zijnde die van den heer *van Hoëvell*, aangenomen.

De vergadering heeft voorts beslist dat op Maandag den 7den Maart de Kamer zich zal onledig houden met het opmaken der lijst van kandidaten ter vervulling van de ten gevolge van het overlijden der heeren *Rengers* en *Vaillant* opengevallen plaatsen in den Hoogen Raad der Nederlanden.

— Bij het aangeboden wets-ontwerp, betreffende het aanleggen van een uitwateringskanaal van Grave naar den Amer, en van een scheepvaartskanaal tusschen Assen en Groningen, wordt voorgesteld, om van 's Rijks wege, tot aanmoediging en bevordering van het eerstgemelde kanaal (tusschen Grave en 's Hertogenbosch, en van daar tot in den Amer, tusschen de monden van de Donge en de Oude Maas) voor eene som van een millioen gulden, te verdeelen over vijf jaren, bij te dragen, en voor het laatstgemelde kanaal ter verbinding van de Drentsche hoofdvaart te Assen met de haven van Groningen, eene som van *f* 200,000.

— Bij Koninklijk besluit van den 24sten Februarij 1853, n°. 51, is aan Jhr. *J. H. A. von Schmidt auf Altenstadt* op zijn verzoek verleend een eervol ontslag als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te St. Oedenrode c. a., behoudens aanspraak op pensioen.

— Bij Koninklijk besluit van den 12den Februarij 1853, n°. 75, is op grond van artt. 1, 7 en 8 van het reglement van den 5den Mei 1838 (*Staatsblad* n°. 14), te rekenen van den 1sten Januarij 1853, pensioen verleend, aan: *Jacobus van Asten*, geboren den 17den September 1767 te Leende, provincie Noordbrabant, landdeken van het dekenaat Heusden, en pastoor der roomsch-katholieke gemeente Heusden, ter somme van *f* 842, uit hoofde van hoogen ouderdom en wegens 59 jaren en 15 dagen kerkelijke dienst; en *Daniel van den Bergh*, geboren den 10den April 1771 te Gemert, provincie NoordBrabant, pastoor der roomsch-katholieke gemeente te Valkenswaard, ter somme van *f* 600, uit hoofden van hoogen ouderdom en wegens 52 jaren en 6 maanden kerkelijke dienst.

— De Provinciale Staten van Overijssel hebben in hunne buitengewone bijeenkomst van den 23sten dezer tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, in plaats van Mr. *I. A. van Roijen*, benoemd den heer Mr. *J. A. G.* baron *de Vos van Steenwijk*.

— De kamerheer des Konings, jonkh. *H. M. Mollerus*, heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de wedrennen op het Loo dit jaar zullen gehouden worden op Dingsdag 7, Donderdag 9 en Zaturdag 11 Junij, en dat op laatstgenoemden dag, bij gelegenheid der wedloopen van het Koninklijk Nederlandsch valkeniers-gezelschap, op het Loo, de wedloop voor inlandsche harddravers (harddravers uit alle provinciën, getrokken uit paardenrassen die tot dusver op Hollandsche harddraversbanen toegelaten zijn geworden) zal plaats hebben naar de door Z. M. den Koning uitgeloofde prijzen, te weten: *f* 1000 in specie voor het eerst aankomende, en een zilveren zweep, ter waarde van *f* 400, voor het tweede aankomende paard. De afstand bedraagt 3200 Ned. el en de inzet *f* 20. Het derde aankomende paard ontvangt het bedrag der inzetgelden. Belanghebbenden zijn tevens verzocht hunne inschrijving en opgaaf der paarden, met bijvoeging van het inzetgeld, vóór den 9 junij e. k., aan jonkh. *Mollerus* naar het Loo in te zenden.

— De *Commissie, belast met de verordening der Koninklijke wedstrijden op het Loo*, heeft, op last van Z. M. den Koning, ter kennisse van belanghebbenden gebragt, dat in 1853 de volgende medailles met diploma's, als prijzen voor Nederlandsche handboog-nijverheid uitgeloofd zullen worden: eene zilveren medaille voor den best vervaardigden handboog; eene zilveren medaille voor de best vervaardigde doel- en boutpijlen; eene bronzen medaille voor den doelmatigsten armband en de best vervaardigde vingertoppen; eene bronzen medaille voor de best vervaardigde handboogpezen; eene bronzen medaille voor zoodanige voorwerpen, welke geacht zullen worden in aanmerking te komen als wezenlijke verbeteringen in het vak der handboog-nijverheid. Aan fabrikanten, die drie achtereenvolgende jaren een zilveren medaille zullen behaald hebben, zal eene gouden medaille uitgereikt worden en eene zilveren aan die, welke drie achtereenvolgende jaren de bronzen medaille hebben ontvangen. De medailles zullen uitgereikt worden naar het ingewonnen oordeel eener commissie, daartoe opgeroepen door Z. M. den Koning als Opperbeschermheer der Nederlandsche Handboogschutterijen. De voor dezen wedstrijd bestemde voorwerpen, vergezeld van een door burgemeester, ter plaatse waar de fabrikant woont, gelegaliseerd bewijs, dat het toegezonden voorwerp in Nederland door Nederlanders vervaardigd is, moeten vóór 15 Mei 1853 aan den heer intendant van het Koninklijk paleis en domein het Loo opgezonden worden.

— De *Staats-Courant* deelt, in *vier* bijvoegsels, mede het verslag van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan den Koning, over de openbare werken in de jaren 1850 tot 1852. Onder dat verslag, hetwelk te uitgebreid is om door dit Dagblad te worden medegedeeld, begrijpt de Minister de waterstaatswerken in den uitgebreidsten zin, door het Rijk, de provincie, gemeenten, waterschappen en bijzondere personen ondernomen; alleen echter de nieuwe werken, niet die van onderhoud. De Minister brengt die werken onder ten hoofden, als: I. rivierverbeteringen; II. kanalen voor scheepvaart; III. wegen; IV. werken in het belang der uitwatering; V. havens; VI. waterkeerende werken; VII. landaanwinning door indijking en droogmaking; VIII. waterleidingen; IX. ontginning door bevloeijing; X. telegraphie.

Na behandeling dezer verschillende punten, eindigt de Minister zijn verslag aldus:

«Dit overzigt zal, bedrieg ik mij niet, den indruk geven, dat de middelen, waarover kon worden beschikt, nuttig werden besteed, en dat inzonderheid op dit punt toenemende belangstelling zich vertoont.

«De medewerking, welke Uwer Majesteits Regering ondervond, of die zij verleende, deed een buitengewoon groot aantal hoogst gewigtige werken, in alle deelen des Rijks en ter bevordering eener onnoemelijke verscheidenheid van belangen, tot stand komen of hunne verwezenlijking naderen.

«Van de ambtenaren van den waterstaat wordt dan ook bijzondere inspanning geëischt, en niettemin mag ik hunne voortvarendheid, evenzeer als hunne kunde en naauwgezetheid, roemen.

«Het verdient erkenning, dat, niettegenstaande de uitgebreidheid en vermeerdering der werken, alle met zorg worden onderhouden.

«Uwe Majesteit heeft, bij de opening van de tegenwoordige vergadering der Staten-Generaal, op den zich meer en meer ontwikkelenden ondernemingsijver der ingezetenen gewezen. Ik acht mij gelukkig, aan Uwe Majesteit een verslag te hebben kunnen uitbrengen, hetwelk die ontwikkeling, hoofdsteun aller regeringsmaatregelen tot verhooging der algemeene welvaart, in een helder licht plaatst."

— Op aanzoek der Vereeniging ter bevordering van fabrijken handwerknijverheid, waarvan het hoofdbestuur gevestigd is te 's Gravenhage, heeft te 's Bosch eene bijeenkomst plaats gehad van eenige notabelen en industriële ingezetenen dezer stad. Nadat jonkh. *M. B. W. de Jonge van Zwijnsbergen*, kamerheer des Konings, voorloopig als voorzitter het doelmatige dezer inrigting met krachtige woorden had geschetst, werd aan de aanwezigen eene lijst ter teekening aangeboden ten bewijze van deelneming, waarop 18 van de 19 aanwezigen en één lid qq. toetraden. Nu werd voorgesteld een voorloopig bestuur te kiezen, waartoe werden benoemd de heeren: jonkh. *de Jonge van Zwijnsbergen*, *J. T. Roderkercken*, mr. *F. Vermeulen*. *H. W. Bosch* en *C. C. Lutkie*, die zich deze benoeming hebben laten welgevallen.

— Dezer dagen is door een aanzienlijk getal ingezetenen van 's Hertogenbosch een eerbiedig verzoek aan Z. M. ingediend, dat Hoogstdezelve eene gunstige beslissing mogt nemen op de aanvraag der Maatschappij *Leijsen en Comp.*, om concessie tot den aanleg van eenen ijzeren spoorweg van Turnhout over Tilburg, 's-Hertogenbosch, Nijmegen naar Arnhem, en bepalen mogt dat de weg door de hoofdstad van Noordbrabant zal loopen en het station van 's Bosch het middelpunt zou zijn van dien spoorweg, en van de andere nog eventueel in of door de provincie te leggen spoorwegen.

— Blijkens de nu afgeloopene openbare verantwoording der commissie voor de weduwen en weezen der negen verongelukte varensgezellen van Hellevoetsluis, wegens de door haar ontvangene bijdragen, is tot genoemd liefdadig doel in het geheel ontvangen de belangrijke som van ruim *f* 40,000 welke, door de belangelooze tusschenkomst der heeren *Kerkhoven en Comp.*, makelaars te Amsterdam, belegd is in inschrijvingen nationale werkelijke schuld. De commissie deelt tevens aan de weldadige gevers mede hoe die gelden worden aangewend. Iedere weduwe ontvangt voor zichzelve *f* 3 en daarenboven voor ieder kind 70 cents wekelijks, zoodat eene weduwe met vijf kinderen elke week *f* 6,50 ontvangt. Bovendien wordt voor elk huisgezin de personele belasting, de schoolgelden en de aandeelen in de daar ter plaatse bestaande zieken- en begrafenisbussen voldaan. Deze uitgaven vorderen, naar de tegenwoordige behoeften gerekend, *f* 2500. Men ziet hieruit dat de commissie evenveel goed beleid in het aanwenden der bijdragen aan den dag legt, als zij vroeger onverflaauwden ijver in het bijeenzamelen daarvan betoond heeft.

— In het *Handelsblad*, leest men:

«Men verneemt, dat er onderhandelingen aangeknoopt zijn met eene Fransche maatschappij, welke de indijking der Zuiderzee bij Harderwijk en Elburg wil ondernemen. Deze zaak is van het grootste aanbelang voor deze plaatsen, welke daardoor eene bekwame haven zullen erlangen, welke sedert zoo vele jaren aldaar vurig verlangd werd.

«Tevens vernemen wij, dat er mede gegronde hoop bestaat, dat door dezelfde maatschappij de werken van den Dollard zullen voortgezet worden."

Het dezer dagen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Regerings wege aangeboden ontwerp van wet, tot regeling van het armbestuur, is grootendeels gelijkluidend met het in de vorige Zitting onafgedaan gebleven ontwerp waarom wij het niet noodig achten, het thans ingekomen ontwerp wederom geheel mede te deelen, maar alleen zullen opgeven het verschil van dit nieuwe ontwerp met het laatstelijk onafgedaan geblevene.

Het gewijzigde ontwerp telt even als het vorige 103 artikelen, de verdeeling in hoofdstukken en de splitsing der hoofdstukken in afdeelingen is dezelfde gebleven; ook de considerans heeft geene verandering ondergaan.

Het 1ste hoofdstuk bevat de artt. 1—27. — De artt. 1—4 zijn ongewijzigd gebleven, behalve dat in de artt. 2 en 3 het woord *behoeftigen* in *armen* is veranderd. — Aan art. 5 is de volgende zinsnede toegevoegd: «De kennisgeving wordt, zoo de instelling niet uitsluitend zorg voor armen ten doel heeft, beperkt tot de bepalingen, welke die zorg regelen." — De artt. 6 en 7 hebben geene verandering ondergaan. — Aan het slot van art. 8 is weggelaten de volgende zinsneden: « Bij het niet in acht nemen van dit art. worden deze instelling gelijk gesteld met die vermeld bij lit. *a* van art. 3, en de hiertoe betrekkelijke bepalingen dezer wet op haar toegepast," — De aanvang van art. 9 is dus gewijzigd: « Van de oprigting van instellinggen, vermeld bij lit. *d*. van art. 3, wordt, alvorens zijn in werking treden enz." Art. 10 is geheel nieuw en luidt dus: « Bij niet voldoening aan de voorschriften der artt. 8 en 9, worden de bestuurders der instellingen van weldadigheid, gezamenlijk en elk voor het geheel, met geldboete elk van *f* 50 tot *f* 500 gestraft. De bestuurder, die bewijst, tot de weigering om aan de wettelijke voorschriften te voldoen niet te hebben medegewerkt; en het zijne te hebben gedaan om daaraan gevolg te geven, wordt niet in de veroordeling begrepen. De Koning schrijft telken male na de oplegging der straf een nieuwen termijn voor, bij niet in achtneming waarvan de straf wordt herhaald." — Art. 11 is gelijk aan art. 10 van het vorig ontwerp. — Art. 12 vangt dus aan: «De gemeentebesturen zijn verpligt, het zij elk voor zichzelf, het zij in gemeenschap met naburige gemeentebesturen, zorg te dragen,» en is verder gelijkluidend aan art. 11 van het vorige ontwerp. — De artt. 13 en 14 zijn gelijk aan de oude artt. 12 en 13, met dit onderscheid dat in den aanvang van het nieuwe art. 14 art. 13 wordt aangehaald. — Art. 15 is grootendeels gelijk aan het oude art. 14; het slot heeft echter eenige wijziging ondergaan en luidt dus: «*d*, instellingen door bijzondere personen of vereenigingen geregeld en bestuurd (art. 3 *d*), door de oprigters of hunne erfgenamen, en bij ontstentenis of onbekendheid van deze, door de bestuurders der instellingen; in het laatste geval onder Onze goedkeuring. Blijft die regeling binnen eenen voor elk bijzonder geval door Ons, des noodig, voor te schrijven termijn, achterwege, dan geschiedt zij door Ons bij een met redenen omkleed, in het *Staatsblad* te plaatsen besluit. Deze bepaling geldt voor de instellingen, onder lit. *d* vermeld, slechts zoo de oprigters zelven of hunne erfgenamen niet meer in leven of niet bekend zijn." — Het oude art. 15 is vervallen. — De artt. 16—20 hebben verschillende wijzigingen ondergaan en luiden thans dus: »Art. 16. De besturen aller instellingen van weldadigheid doen jaarlijks, binnen den daarvoor door het departement van Binnenlandsche Zaken aangewezen termijn, over den staat hunner instellingen en de uitkomsten van hun beheer, ten behoeve van het verslag, bij art. 125 der Grondwet gevorderd, de opgaven, die van wege dat departement worden gevraagd. Over den aard en vorm dier opgaven worden door Ons algemeene voorschriften gegeven. — Art. 17. Op de bestuurders, die in gebreke blijven aan het voorschrift van art. 17 te voldoen, zijn de bepalingen van het 1ste en 2de lid van art. 10 toepasselijk.

(*Het vervolg hierna.*)

NATUURKUNDIGE VEREENIGING TE BREDA.

Vergadering, op Maandag den 28. Februarij 1853, des avonds ten $6^1/_2$ ure.

Redenaar: de Heeren BURGERSDIJK en DELPRAT.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 20 Febr. tot en met 26 Febr. 1853. 6 mann. 6 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 20 Febr. tot en met 26 Febr. 1853. 1 huwelijk.

STERFGEVALLEN.

Van 20 Febr. tot en met 26 Febr. 1853. 4 mann. 2 vrouwel. geslacht.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 25. FEBRUARIJ 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van	*f* 7,85	tot	*f*	8,50.
Het dito dito Rogge Oude	»	» 0,00	»	»	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe.	»	» 0,00	»	»	6,25.
Het dito dito Boekweit Oude.	»	» 0,00	»	»	0,00.
Het dito dito Boekweit	»	» 0,00	»	»	5,50.
Een dito pond Boter.				»	0,83.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde).		*f* 2,50	tot	*f*	3,00
Het 1000 Eiken Telhout				»	2,40.
Het 1000 Doof Hout				»	1,85.
De kar Spaanders.				»	2,90.
De » Struiken				»	3,00.
De 100 Mutsaard				»	3,50.

TWEE HONDERD NEGENTIENDE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

3e Trekking Nos. 14915, 5115, 16210, ieder *f* 1000;
4e —— No. 12265 *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (25 *Februarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $65^3/_8$, $^9/_{16}$, $^7/_{16}$; 3 pCt. $77^1/_2$, $^3/_4$, $^1/_2$; 4 pCt. $96^7/_{16}$, $^{11}/_{16}$, $^1/_2$; Amort. Sijndik. $3^1/_2$ pCt $95^7/_8$; Handelm. 121, $^1/_2$; Aand. Holl. Spoorw. 86; Belgie $2^1/_2$ pCt. $52^{11}/_{16}$, $^7/_8$; 3 pCt. $75^1/_4$; Spanje onbep. st. 1 pCt. $23^1/_2$, $^3/_4$, $^9/_{16}$; 3 pCt. $47^3/_4$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $42^3/_4$, 43, $42^3/_4$; Coupons Bewijzen $5^1/_{16}$, $^3/_8$, $^5/_{16}$; Amort. sch. $5^9/_{16}$, $^5/_8$; Portugezen te Londen. 5 pCt. $40^3/_4$; Id. 4 pCt. $38^9/_{16}$, $^3/_8$; Rusland Certif. 1831—33 $97^3/_8$, $^1/_2$; 4 pCt. bij *Hope* $92^1/_8$, $^1/_4$; Certif. van Assign. 6 pCt. $73^1/_2$, $^5/_8$; Polen Aand. met Loten 163; Oostenrijk Metall. $81^1/_8$, $^7/_{16}$; Nieuwe 1847 $2^1/_2$ pCt. $41^3/_8$, $^{13}/_{16}$; Nieuwe 1851—52 $47^9/_{16}$, $^3/_4$; Nieuwe 5 pCt. $92^3/_8$, $^3/_4$, $^1/_2$.

Advertentiën.

** De ondergeteekenden berigten, dat ten gevolge van onderlinge overeenkomst, de **BOEKHANDEL, BOEK- en COURANTDRUKKERIJ,** gedreven wordende onder de firma BROESE & COMP. te *Breda*, van den 1sten Januarij dezes jaars, onder dezelfde firma, voor rekening van den eerstondergeteekende wordt voortgezet.

BREDA, 25 Februarij 1853. J. F. SCHLEIJER, P. R. BROESE.

BREDA, den 26. Februarij 1853.

AAN DE KIEZERS DER GEMEENTE BREDA.

Toen ik voor mijn lidmaatschap van den Gemeente-Raad uwer Stad bedankte, deed ik zulks om mijn gehouden gedrag aan uw oordeel te onderwerpen. Later had ik het besluit genomen mij geheel en al aan de publieke zaak te onttrekken, en van daar, dat ik in het openbaar heb verzocht om bij de herstemming niet meer in aanmerking te komen; de uitslag der verkiezing, het aanzoek van talrijke vrienden, de belangstelling voor de Ingezetenen en in het bijzonder die der Gemeente mijner inwoning, hebben mij van denkwijze doen veranderen, en neem ik langs dezen weg de gelegenheid te baat, aan **U KIEZERS** voor het in mij gesteld vertrouwen, mijnen hartelijken dank te betuigen, met verklaring tevens, dat ik aan uwe roepstem, waardoor zoo kennelijk mijne handelingen zijn bezegeld geworden heb voldaan, door aan Heeren Burgemeester en Wethouders schriftelijk kennis te geven, dat ik het lidmaatschap van den Raad der Gemeente *Breda* aanneem.

P. J. VAN DEN GOORBERGH.

VOCAAL EN INSTRUMENTAAL
CONCERT,
TEN VOORDEELE DER BREDASCHE ARMEN,
TE GEVEN DOOR
BREDA'S KONINKLIJKE PHILHARMONIE,
op Dingsdag den 1 Maart 1853.

In de Zaal van den Schouwburg, des avonds ten zeven ure.

PROGRAMMA.

EERSTE AFDEELING.

1. Ouverture le Cheval de Bronze............ *Auber.*
2. Fantaisie voor de Fluit uit le Pré aux Clercs....... *Nacher.*
3. Der Sänger und der Wanderer. Lied voor Tenorstem. *Proch.*
4. Variatiën voor Saxhoorn..................... *Reichenbach.*
5. Aria uit Norma voor Altstem..................... *Bellini.*
6. Concert voor de Piano (met accomp. van Orchest).. *Weber.*

TWEEDE AFDEELING.

1. Potpourri uit le Chalet.......................... *Adam.*
2. Air de Lucie de Lammermoor voor de Clarinet..... *Sagers.*
3. Adagio en Variatiën voor Violoncel.............. *Kummer.*
4. Fantaisie sur Lucie de Lammermoor, pour le Piano, à quatre mains........................... *Prudent.*
5. An das Bildniss der abwesenden Mutter voor Altstem, met accompagnement van Piano en Violoncel....... *André.*
6. Ouverture Guillaume Tell....................... *Rossini.*

TEN VOORDEELE DER BEHOEFTIGEN DEZER STAD.
VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL CONCERT,
TE GEVEN DOOR
HET HARMONIE-GEZELSCHAP,
ONDER DE ZINSPREUK:
Vlijt en Volharding,
op MAANDAG den 7den MAART 1853,

IN DE ZAAL VAN DEN SCHOUWBURG, TE BREDA,

waarvan, even als in het verleden jaar, de Opbrengst zal strekken tot het teruggeven van het bedrag van elks Inteekeningssom, in Broodbons, ten einde een-ieder die aan de bij hem-zelve bekende noodlijdenden kunne afgeven.

De Entrée is 99 *Cents voor een' Heer en* 49 *Cents voor eene Dame.*

PROGRAMMA.

1ste AFDEELING.

1. Ouverture (*Harmonie*)........... KALLIWODA.
2. 7me Air varié, pour le *Violon*........ C. DE BÉRIOT.
3. Fantaisie pour *Piano*........... PRUDENT.
4. Air varié, pour la *Flûte*........ TULOU.
5. Mannen-Choor.................... FICHE.

2de AFDEELING.

6. Ouverture (*Strijk-Orchest*).............. ROMBERG.
7. Duo pour *Ténor* et *Clarinette* avec accompagnement de *Piano*.................. PROCH.
8. Air de l'Opéra *Kenilworth*, (Musique de CONCONE,) arrangé pour *Trompette à Piston*, par............ P. F. BARTENS.
9. Duo Concertant, pour *deux Clarinettes*.......... IWAN MÜLLER.
10. Mannen-Choor.......................... FICHE.

De algemeene bijval, welke ons ll., tot bovenvermeld doel, gegeven Concert, als steeds, de eer had te beurt te vallen, doet weder vertrouwen op welwillende deelneming, tot leniging onzer hulpbehoevende Stadgenooten.

BREDA, *De Commissaris-Admr.*,
18e Februarij, 1853. F. VAN DEN BLEEK.

AANBESTEDING,
VERHURING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Breda*, zullen op *Maandag den* 14 *Maart* 1853, des middags ten *twaalf ure*, ten Raadhuize aldaar, aan den minstdoende, volgens in te leveren Biljetten van Inschrijving, in het openbaar

AANBESTEDEN:

Het BEPLANTEN der GROOTE WEGEN buiten de *Ginneken-*, *Antwerpsche-* en *Boschpoort*, van af de laatste Vesting-bruggen tot de oude Stads beplanting, met de LEVERANTIE van de daartoe benoodigde BOOMEN.

Alsmede aan den meestbiedende:

VERHUREN:

De HUIZINGE *het Liggend Hert*, met annexe STAL en KOETSHUIS, staande op de Groote Markt naast het Stadhuis, Litt. D, No. 120, voor den tijd van *zes jaren*, ingaande 1e. Mei 1853 en eindigende ultimo April 1859.

De Konditiën van Aanbesteding en Verhuring, liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CUYPERS.

BREDA, den 24. Februarij 1853.

Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

VERKOOP BIJ GEREGTELIJKE UITWINNING
VAN
ONROEREND GOED.

Ten verzoeke van den Heer BERNARDUS LEIJTEN, Koopman, wonende te *Breda*, ter na te meldene geregtelijke uitwinning woonplaats gekozen hebbende ten Kantore van den Heer CASPARUS BEKKERS, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, wonende te *Breda*, Ginnekenstraat, Wijk B. No. 86;

En ten lasten:

van GIJSBERTUS DEKKERS, meester Smid, wonende te *Breda*; zal worden overgegaan tot den VERKOOP bij geregtelijke uitwinning, aan den meestbiedende of hoogstafmijnende, van dit ONROEREND GOED, Een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen te *Breda*, in de Kraanstraat, kadastraal bekend Wijk B, Sectie B, No. 55, Huis en Erf, groot 82 ellen; begroot op een belastbaar inkomen, ongebouwd *f* » 31, gebouwd *f* 60. » . — En zulks, ter Teregtzitting van den 29sten Maart 1853, des voormiddags ten 10 ure, van de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, zitting houdende in het Paleis van Justitie aldaar in de Katerstraat, Wijk D, No. 74.

De Procureur van den Executant,
BEKKERS.

DOMEINGOEDEREN
VAN
Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN.*

RENTAMBT BREDA.

OPENBARE VERKOOPING
VAN
MASTEN DUNSEL ENZ.

De Waarnemende RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van den Notaris JONCKHEER, gevestigd te *Ginneken*, publiek **VERKOOPEN**:

Op *Vrijdag den* 18. *Maart* 1853, des voormiddags om 9 ure, ten Huize en Herberge van M. VLAMINGS, te *Ginneken*.

In het ULVENHOUTSCH BOSCH.

4 Kavelen EIKEN- en ESSCHEN SNOEITAKKEN, en
6 » MASTEN DUNSEL.

In het MASTBOSCH.

25 Kavelen MASTEN DUNSEL, en
2 » EIKEN SNOEITAKKEN.

In het LIESBOSCH.

14 Kavelen EIKEN- en BEUKEN SNOEITAKKEN, en
5 » BEUKEN TAKKEN, TOPPEN en STRUIKBLOKKEN.

De Voorwaarden van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester en den Notaris, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij de Boschwachters.

ZEVENBERGEN, den 24. Februarij 1853.

De Rentmeester voornoemd,
VAN DER BORCH,
genaamd VAN ROUWENOORT.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.